

5sinif 32-soz-p23-2-mevkif-1-maksad-esbabin-hakiki-tesirsizligi - Set 1

1-) Dalalette olanların sözcüsü, şirke hangi şeyi delil gibi göstermeye çalışıyor? (12 kelime)
Eşyadaki sebepler düzenini

2-) Bu iddia neden ilk bakışta bazı insanlara güçlü görünebilir? (10 kelime)
Çünkü günlük

3-) “Hakikî tesir” denince burada ne anlaşılmalı? (9 kelime)
Bir şeyi

4-) İnsanın en açık seçmeli işleri arasında hangi üç örnek veriliyor? (6 kelime)
Yeme,

5-) İnsanın yemedeki görevi neden küçük bir parça olarak anlatılıyor? (8 kelime)
Çünkü bedenin

6-) İnsanın seçme gücü “kısacık” diye anlatılırken hangi duygu verilmek isteniyor? (7 kelime)
İnsanın

7-) İnsan bile gerçek yaratmada etkisiz kalıyorsa, buradan başka sebepler hakkında hangi sonuç çıkarılıyor? (10 kelime)
Cansız şeylerin,

8-) Sebeplerin kulluk hizmetinden başka payı olmaması ne demektir?

(10 kelime)
Onlar ilahlık

9-) Rububiyete sebepleri ortak görmek metne göre nasıl değerlendirilir? (8 kelime)
Çok yanlış

5sinif 32-soz-p23-2-mevkif-1-maksad-esbabin-hakiki-tesirsizligi - Set 2

1-) Karşı tarafın ileri sürdüğü düşünceye göre, sebeplerin bağlı görünmesi hangi ihtimali akla getiriyor? (12 kelime)
Sebeplerin etkili olduğu

2-) Metinde bu düşünceye ilk cevap olarak hangi temel ilke veriliyor? (9 kelime)
Sebepler bulunsa

3-) Verilen cevapta, sebeplerin varlığı bütününüyle inkâr ediliyor mu? (9 kelime)
Hayır; sebeplerin

4-) Yemek örneği, insanın sınırını nasıl gösteriyor? (16 kelime)
İnsan lokmayı çiğner; ama

5-) Konuşma sırasında insanın sadece hava ile ilgili bir iş yapması neyi anlatır? (9 kelime)
Sözün meydana

6-) Konuşma işinde insanın yaptığı ile ortaya çıkan sonuç arasında nasıl bir büyüklük farkı vardır? (12 kelime)
İnsan küçük bir

7-) Sebeplerin “zarf”, “kılıf” ve “tablacı” gibi anlatılması neyi düşündürüyor? (10 kelime)
Onların asıl

8-) Sebeplerin dışta görünmesi neden bir perde gibi düşünülebilir? (9 kelime)
      asıl

9-) Hediye  rneęinde kap, bez veya taşıyıcı nefer neden ortak sayılmaz? (9 kelime)
      hediyeyi

5sinif 32-soz-p23-2-mevkif-1-maksad-esbabin-hakiki-tesirsizligi - Set 3

1-) Metnin başında, sapmış düşünceyi savunan kişi cevap veremeyince hangi son iddiaya sarılıyor? (8 kelime)

Kâinatta sebeplerin

2-) Cevap kısmında, böyle bir bağ kurulmasının asıl sebebi olarak ne gösteriliyor? (8 kelime)

İlahi irade,

3-) Sebepler arasında en üstün ve seçme gücü en geniş olan varlık olarak hangisi gösteriliyor? (2 kelime)

4-) İnsanın en belirgin işlerinin seçilmesi, anlatımı nasıl kuvvetlendiriyor? (16 kelime)

En güçlü görünen örnek

5-) Konuşma örneğinde sözün büyüyen etkisi bize ne öğretir? (12 kelime)

Küçük bir insan

6-) Bir sözün ağızdan çıktıktan sonra büyüyen etkisi hangi örnekle anlatılıyor? (15 kelime)

Küçük başlayıp çok

7-) “Cemadat, behimat, anasır” gibi varlıkların anılması neyi pekiştiriyor? (9 kelime)

İnsandan daha

8-) Padişah benzetmesinde hediye getiren askerin görevi nedir? (9

kelime)

Sadece hediye

9-) Son cümlede, görünen sebeplerin Allah'ın terbiyesi ve idaresinde hangi paya sahip olmadığı söyleniyor? (12 kelime)
İlahlık düzeninde hiçbir

5sinif 32-soz-p23-2-mevkif-1-maksad-esbabin-hakiki-tesirsizligi - Set 4

1-) Ehl-i dalaletin vekili, sebepler düzeninden hangi yanlıı sonuca ulaşmak istiyor? (12 kelime)
Sebeplerin gerçek etkisi

2-) Karşı görüş, sebepler hakkında hangi iddiayı ortaya atıyor? (10 kelime)
Onların gerçekten

3-) Metne göre insanın seçerek yaptığı işler bile neden tam bir yaratma sayılmaz? (14 kelime)
Çünkü işin büyük

4-) Yeme işinde insanın yaptığı şey ile yapamadığı şey arasındaki fark nedir? (12 kelime)
Çiğneme gibi küçük

5-) Yeme işinde insanın katkısı hangi basamakta kalıyor? (4 kelime)
Ağızda

6-) Metinde “tabiat” ve benzeri şeylerin gerçek iş yapıcı olamayacağı hangi karşılaştırmayla güçlendiriliyor? (15 kelime)
İnsan gibi üstün

7-) İnsan gerçek yaratıcı değilse, “tabiat yapıyor” sözü neden zayıf kalır? (10 kelime)
Çünkü tabiat,

8-) Sebeplerin “örtü” gibi olması ne anlama gelir? (12 kelime)

Asıl işi yapanın

9-) Bu parçanın ana mesajı bir cümleyle nasıl söylenebilir? (11 kelime)
Sebepler görünürde

5sinif 32-soz-p23-2-mevkif-1-maksad-esbabin-hakiki-tesirsizligi - Set 5

1-) Metindeki itiraza göre, kâinattaki sebep-sonuç düzeni neye işaret ediyor sanılıyor? (8 kelime)
Sebeplerin kendi

2-) Sebeplerin hangi güce sahip olmadığı özellikle belirtiliyor? (7 kelime)
Gerçekten

3-) “Gerçek etki” ile “görünen sebep” arasındaki fark nedir? (14 kelime)
Gerçek etki var

4-) Yeme örneğinde insanın sadece başlangıçta yer alması, bedeninin geri kalanında neyi düşündürür? (10 kelime)
Geri kalan

5-) Konuşmada insanın yaptığı iş, bütün sonuca göre neden küçük kalıyor? (19 kelime)
Çünkü insan sadece harflerin

6-) Metinde hayalin yetişebildiği ama iradenin yetişemediği söylenirken ne anlatılmak isteniyor? (10 kelime)
İnsan aklıyla

7-) Sebeplerin bir “sunucu” gibi anlatılması hangi yanlış anlamayı düzeltir? (7 kelime)
Görünen

8-) Padişah örneğiyle hangi yanlış düşünce reddediliyor? (10 kelime)

Hediyeyi taşıyan

9-) Parçaya göre sebepleri ilahî işlerde ortak sanmak nasıl bir düşüncedir? (7 kelime)

Akla

5sinif 32-soz-p23-2-mevkif-1-maksad-esbabin-hakiki-tesirsizligi - Set 6

1-) Bu bölümde tartışılan ana mesele nedir? (7 kelime)

Sebeplerin

2-) İnsan neden bu konuda örnek olarak seçiliyor? (11 kelime)

Çünkü sebepler

3-) İnsan örneği seçilirken onun hangi iki özelliği öne çıkarılıyor? (13 kelime)

Sebepler içinde daha

4-) İnsan örneği, sebeplerin gücü konusunda neden önemli bir ölçü oluyor? (13 kelime)

Çünkü sebepler içinde

5-) Düşünme, yeme ve konuşma örnekleri birlikte hangi ana fikri destekliyor? (14 kelime)

Görünürde insan bir

6-) Metne göre insanın hayali ile iradesi arasında bu konuda nasıl bir fark vardır? (12 kelime)

Hayal geniş sonuçları

7-) Metin, tabiat ve diğer sebepler hakkında hangi hükme varıyor? (8 kelime)

Onların gerçek

8-) Hediye kabını veya getiren kişiyi hükümdara ortak saymak neden

yanlış olur? (11 kelime)
Çünkü onlar

9-) Bu bölümnden çıkarılacak imanî ders nedir? (12 kelime)
Sebeplere takılıp kalmamalı,

CEVAP ANAHTARI

5sinif 32-soz-p23-2-mevkif-1-maksad-esbabin-hakiki-tesirsizligi - Set 1 - CEVAPLAR

1-) Dalalette olanların sözcüsü, şirke hangi şeyi delil gibi göstermeye çalışıyor?

Eşyadaki sebepler düzenini ve her şeyin bir sebebe bağlı görünmesini öne sürüyor.

2-) Bu iddia neden ilk bakışta bazı insanlara güçlü görünebilir?
Çünkü günlük hayatta her şey bir sebebe bağlıymış gibi görünür.

3-) “Hakikî tesir” denince burada ne anlaşılmalı?

Bir şeyi gerçekten meydana getirme ve yaratma gücü anlaşılmalı.

4-) İnsanın en açık seçmeli işleri arasında hangi üç örnek veriliyor?
Yeme, konuşma ve düşünme örnek veriliyor.

5-) İnsanın yemedeki görevi neden küçük bir parça olarak anlatılıyor?
Çünkü bedenin geri kalan karmaşık işlemlerini insan yönetmez.

6-) İnsanın seçme gücü “kısacık” diye anlatılırken hangi duygu verilmek isteniyor?

İnsanın sınırlı ve aciz olduğunu hissettirmek isteniyor.

7-) İnsan bile gerçek yaratmada etkisiz kalıyorsa, buradan başka sebepler hakkında hangi sonuç çıkarılıyor?

Cansız şeylerin, hayvanların, unsurların ve tabiatın gerçek yaratıcı olamayacağı anlaşılıyor.

8-) Sebeplerin kulluk hizmetinden başka payı olmaması ne demektir?
Onlar ilahlık sahibi değildir; sadece Allah’ın düzeninde görevli araçlar gibidir.

9-) Rububiyete sebepleri ortak görmek metne göre nasıl değerlendirilir?

Çok yanlış ve saçma bir kuruntu olarak değerlendirilir.

5sinif 32-soz-p23-2-mevkif-1-maksad-esbabin-hakiki-tesirsizligi - Set 2 - CEVAPLAR

1-) Karşı tarafın ileri sürdüğü düşünceye göre, sebeplerin bağlı görünmesi hangi ihtimali akla getiriyor?

Sebeplerin etkili olduğu ve bu yüzden ortak sayılabilecekleri ihtimalini akla getirmeye çalışıyor.

2-) Metinde bu düşünceye ilk cevap olarak hangi temel ilke veriliyor?

Sebepler bulunsa da gerçek yaratmanın onlarda olmadığı ilkesi veriliyor.

3-) Verilen cevapta, sebeplerin varlığı bütünüyle inkâr ediliyor mu?

Hayır; sebeplerin bulunduğu kabul ediliyor ama yaratıcı olmadıkları söyleniyor.

4-) Yemek örneği, insanın sınırını nasıl gösteriyor?

İnsan lokmayı çiğner; ama onun beden içinde faydaya dönüşmesi ve daha sonraki aşamalar onun elinde değildir.

5-) Konuşma sırasında insanın sadece hava ile ilgili bir iş yapması neyi anlatır?

Sözün meydana gelişindeki büyük düzenin onun gücünü aştığını anlatır.

6-) Konuşma işinde insanın yaptığı ile ortaya çıkan sonuç arasında nasıl bir büyüklük farkı vardır?

İnsan küçük bir başlangıç yapar; sonuç ise çok genişleyip birçok kişiye ulaşır.

7-) Sebeplerin “zarf”, “kılıf” ve “tablacı” gibi anlatılması neyi düşündürüyor?

Onların asıl sahibi olmayan, sadece sunumda görünen araçlar olduğunu düşündürüyor.

8-) Sebeplerin dışta görünmesi neden bir perde gibi düşünülebilir?

Çünkü asıl yaparı gizlemeden, düzenin görünen yüzünde yer alırlar.

9-) Hediye örneğinde kap, bez veya taşıyıcı nefer neden ortak sayılmaz?

Çünkü hediyeyi seçen, sahip olan ve gönderen onlar değildir.

5sinif 32-soz-p23-2-mevkif-1-maksad-esbabin-hakiki-tesirsizligi - Set 3 - CEVAPLAR

1-) Metnin başında, sapmış düşünceyi savunan kişi cevap veremeyince hangi son iddiaya sarılıyor?

Kâinatta sebeplerin düzenli görünmesini ortaklığa işaret saymaya çalışıyor.

2-) Cevap kısmında, böyle bir bağ kurulmasının asıl sebebi olarak ne gösteriliyor?

İlahi irade, hikmet ve güzel isimlerin görünmesi gösteriliyor.

3-) Sebepler arasında en üstün ve seçme gücü en geniş olan varlık olarak hangisi gösteriliyor?

İnsan gösteriliyor.

4-) İnsanın en belirgin işlerinin seçilmesi, anlatımı nasıl kuvvetlendiriyor?

En güçlü görünen örnek bile yetersiz çıkınca, diğer sebeplerin daha da yetersiz olduğu daha iyi anlaşıyor.

5-) Konuşma örneğinde sözün büyüyen etkisi bize ne öğretir?

Küçük bir insan fiilinin ardında çok daha büyük bir düzen bulunduğunu öğretir.

6-) Bir sözün ağızdan çıktıktan sonra büyüyen etkisi hangi örneklerle anlatılıyor?

Küçük başlayıp çok yere ulaşan bir ürün gibi anlatılıyor; tek söz birçok kişinin kulağına varıyor.

7-) “Cemadat, behimat, anasır” gibi varlıkların anılması neyi pekiştiriyor?

İnsandan daha aşağı seviyedeki şeylerin yaratıcı olmasının imkânsızlığını pekiştiriyor.

8-) Padişah benzetmesinde hediye getiren askerin görevi nedir?

Sadece hediye ulaştırmaktır; hediyein sahibi ve vereni o değildir.

9-) Son cümlede, görünen sebeplerin Allah’ın terbiyesi ve idaresinde hangi paya sahip olmadığı söyleniyor?

İlahlık düzeninde hiçbir ortaklık payları olmadığı, sadece kulluk içinde hizmet ettikleri söyleniyor.

5sinif 32-soz-p23-2-mevkif-1-maksad-esbabin-hakiki-tesirsizligi - Set 4 - CEVAPLAR

1-) Ehl-i dalaletin vekili, sebepler düzeninden hangi yanlış sonuca ulaşmak istiyor?

Sebeplerin gerçek etkisi bulunduğunu ve bu yüzden ortak sayılabileceklerini ileri sürmek istiyor.

2-) Karşı görüş, sebepler hakkında hangi iddiayı ortaya atıyor? Onların gerçekten etkili olabileceğini ve bu yüzden ortak sayılabileceğini söylüyor.

3-) Metne göre insanın seçerek yaptığı işler bile neden tam bir yaratma sayılmaz?

Çünkü işin büyük bölümü onun elinde değildir; o sadece küçük bir başlangıç kısmına dokunabilir.

4-) Yeme işinde insanın yaptığı şey ile yapamadığı şey arasındaki fark nedir?

Çiğneme gibi küçük bir hareket yapar; bedeninin iç işleyişini ve oluşumları yapamaz.

5-) Yeme işinde insanın katkısı hangi basamakta kalıyor?

Ağızda çiğneme basamağında kalıyor.

6-) Metinde “tabiat” ve benzeri şeylerin gerçek iş yapıcı olamayacağı hangi karşılaştırmayla güçlendiriliyor?

İnsan gibi üstün bir sebep bile yaratamıyorsa, daha aşağı durumda olanlar hiç yaratamaz diye güçlendiriliyor.

7-) İnsan gerçek yaratıcı değilse, “tabiat yapıyor” sözü neden zayıf kalır? Çünkü tabiat, insandan daha bilinçsiz ve daha güçsüz bir sebeptir.

8-) Sebeplerin “örtü” gibi olması ne anlama gelir?

Asıl işi yapanın onlar olmaması, sadece dış görünüşte arada bulunmaları anlamına gelir.

9-) Bu parçanın ana mesajı bir cümleyle nasıl söylenebilir?

Sebepler görünürde birer araçtır; gerçek yaratma ve yönetme yalnız Allah’a aittir.

5sinif 32-soz-p23-2-mevkif-1-maksad-esbabin-hakiki-tesirsizligi - Set 5 - CEVAPLAR

1-) Metindeki itiraza göre, kâinattaki sebep-sonuç düzeni neye işaret ediyor sanılıyor?

Sebeplerin kendi başına etkili olduğuna işaret ediyor sanılıyor.

2-) Sebeplerin hangi güce sahip olmadığı özellikle belirtiliyor?

Gerçekten var etme gücüne sahip olmadıkları belirtiliyor.

3-) “Gerçek etki” ile “görünen sebep” arasındaki fark nedir?

Gerçek etki var etmektir; görünen sebep ise sadece o işin dış yüzünde yer alır.

4-) Yeme örneğinde insanın sadece başlangıçta yer alması, bedeninin geri kalanında neyi düşündürür?

Geri kalan işlemlerin insanın bilgisi ve gücü dışında yürüdüğünü düşündürür.

5-) Konuşmada insanın yaptığı iş, bütün sonuca göre neden küçük kalıyor?

Çünkü insan sadece harflerin çıkmasına yardım eden nefes hareketini yapar; sözün yayılması ve çok kişiye ulaşması onun elinde değildir.

6-) Metinde hayalin yetişebildiği ama iradenin yetişemediği söylenirken ne anlatılmak isteniyor?

İnsan aklıyla sonucu düşünebilir; ama onu kendi seçme gücüyle gerçekleştiremez.

7-) Sebeplerin bir “sunucu” gibi anlatılması hangi yanlış anlamayı düzeltir?

Görünen aracıyı asıl sahip sanma yanlışını düzeltir.

8-) Padişah örneğiyle hangi yanlış düşünce reddediliyor?

Hediyeyi taşıyan veya saran şeyleri padişaha ortak saymanın saçmalığı gösteriliyor.

9-) Parçaya göre sebepleri ilahî işlerde ortak sanmak nasıl bir düşüncedir?

Akla uymayan, karışıklık doğuran yanlış bir düşüncedir.

5sinif 32-soz-p23-2-mevkif-1-maksad-esbabin-hakiki-tesirsizligi - Set 6 - CEVAPLAR

1-) Bu bölümde tartışılan ana mesele nedir?

Sebeplerin gerçek güç sahibi olup olmadığı meselesidir.

2-) İnsan neden bu konuda örnek olarak seçiliyor?

Çünkü sebepler içinde en değerli ve iradesi en geniş görünen odur.

3-) İnsan örneği seçilirken onun hangi iki özelliği öne çıkarılıyor?

Sebepler içinde daha şerefli olması ve tercih gücünün daha geniş görünmesi öne çıkarılıyor.

4-) İnsan örneği, sebeplerin gücü konusunda neden önemli bir ölçü oluyor?

Çünkü sebepler içinde en güçlü görünen odur; o bile yaratamıyorsa diğerleri hiç yaratamaz.

5-) Düşünme, yeme ve konuşma örnekleri birlikte hangi ana fikri destekliyor?

Görünürde insan bir şey yapıyor gibi olsa da, gerçek meydana getirme gücü onda değildir.

6-) Metne göre insanın hayali ile iradesi arasında bu konuda nasıl bir fark vardır?

Hayal geniş sonuçları tasavvur edebilir; irade ise onları gerçekleştirecek kadar geniş değildir.

7-) Metin, tabiat ve diğer sebepler hakkında hangi hükme varıyor?

Onların gerçek düzenleyici ve yaratıcı olamayacağı hükmüne varıyor.

8-) Hediye kabını veya getiren kişiyi hükümdara ortak saymak neden yanlış olur?

Çünkü onlar sadece araçtır; karar veren ve sahip olan onlar değildir.

9-) Bu bölümden çıkarılacak imanî ders nedir?

Sebeplere takılıp kalmamalı, her nimetin ve her yaratılışın arkasında Allah'ın kudretini görmeliyiz.